

Міністерство освіти і науки України
Національний університет фізичного виховання і спорту України

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

XVI Міжнародної конференції
молодих вчених «Молодь
та олімпійський рух»

Київ 2023

УДК: 796.032-053.81(063)
 БК 75.4(0)90к.я431
 М 75

Молодь та олімпійський рух: Збірник тез доповідей XV Міжнародної конференції молодих вчених, 29 червня 2023 року [Електронний ресурс]. – К., 2023. – 160 с.

У збірнику представлені тези з актуальних питань: правові, організаційні, соціальні, екологічні та економічні аспекти сучасного спорту, олімпійська освіта: соціально-філософські, історичні, психологічні та педагогічні аспекти, актуальні проблеми сучасної спортивної підготовки, медико-біологічні аспекти олімпійського спорту, передові практики та інновації сучасної спортивної медицини, фізична терапія та ерготерапія, теорія і практика спорту для всіх.

Матеріали збірника представляють теоретичний і практичний інтерес для докторантів, аспірантів, здобувачів ступенів бакалавра та магістра, тренерів, спортсменів, викладачів, науково-педагогічних працівників, студентів.

Редакційна колегія:

Арехова Т. О., спеціаліст відділу сучасних бібліотечних технологій

Андрєєва О. В., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Бабушко С. Р., д-р. пед. наук, проф.

Байрачний О. В., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Борисова О. В., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Воронова В. І., канд. пед. наук, проф.

Гончаренко Є. В., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Дроздовська С. Б., д-р. біол. наук, проф.

Дяченко А. Ю., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Ільїн В. М., д-р. біол. наук, проф.

Кашуба В. О., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Когут І. О., д-р. фіз.виховання і спорту, доц.

Козлова О. К., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Козьма В. В., д-р. політ. наук, проф.

Коробейніков Г. В., д-р. біол. наук, проф.

Коробейнікова Л. Г., д-р. біол. наук, проф.

Кропивницька Т. А., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Круцевич Т. Ю., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Лазарєва О. Б., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Лук'янцева Г. В., д-р. біол.наук, проф.

Марченко О. Ю., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Маринич В. Л., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Мічуда Ю. П., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Ніколаєнко В. В., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Омел'янчик-Зюркалова О. О., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Пастухова В. А., д-р. мед. наук, проф.

Петровська Т. В., канд. пед. наук, проф.

Пінчук Є. А., д-р. філос. наук, проф.

Русанова О. М., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Соронович І. М., канд. фіз.виховання і спорту

Федорчук С. В., канд. біол. Наук

Філіппов М. М., д-р. біол.наук, проф.

Харчук Т. В., д-р. екон. наук, доц.

Шинкарук О. А., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Тези пройшли перевірку з використанням сервісу пошуку плагіату Unicheck.

Рекомендовано Вченою радою Національного університету фізичного виховання і спорту України, протокол № 14 від 29. 06. 2023 р.

ЧАБАНОВА Н. ЕФЕКТИВНІСТЬ ТЕРАПЕВТИЧНИХ ВПРАВ У ВІДНОВЛЕННІ АМПЛІТУДИ РУХІВ ПІСЛЯ ВОГНЕПАЛЬНИХ ПОРАНЕНЬ ГОМІЛКИ: ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ **134**

ЩАСЛИВА І. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОРТЕЗУВАННЯ ВЕРХНЬОЇ КІНЦІВКИ У ОСІБ ПІСЛЯ ІНСУЛЬТУ **136**

ЯРОШ Ю. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ В УМОВАХ ВІДДІЛЕННЯ АНЕСТЕЗІОЛОГІЇ ТА ІНТЕНСИВНОЇ ТЕРАПІЇ, МЕТОДИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ЛІКУВАННІ СТАНУ ДИЛІРІО **138**

РОЗДІЛ V

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СПОРТУ ДЛЯ ВСІХ

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ

БАЗИЛЮК Д. ВПЛИВ ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ НА МОТИВАЦІЮ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ **141**

ГЕН ЯНЬ, ШИ ЯНЬЦЗЕ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ КИТАЮ **143**

ГОНЧАРОВА Н., ШУТОВА С., ПРОКОПЕНКО А. ВПЛИВ ПРОФІЛАКТИКИ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОТОРНОЇ АСИМЕТРІЇ НА ФІЗИЧНУ ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ ШКОЛЯРІВ 6-10 РОКІВ ПРИ ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТТЯХ ТЕНІСОМ **145**

ГУЛЮК Н. РОЛЬ АДАПТИВНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ **147**

ДЄДУХ М. ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЮНАКІВ І ДІВЧАТ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ І НЕ ЗАЙМАЮТЬСЯ СПОРТОМ **149**

КОВАЧ С., ПИВОВАР А. ПЛАВАННЯ ЯК ЗАСІБ ДОСЯГНЕННЯ ГЛОБАЛЬНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ З РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ **151**

КОЛОМІЄЦЬ Т. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ПОСТАВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ **153**

КРУШИНСЬКА Н., КОГУТ І. ВПЛИВ ЗАХОДІВ З ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ НА СТАН ФІЗИЧНОГО І ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ **155**

МИКИТЧИК В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ **157**

СНІЖИНСЬКА О., БАЛАЖ М., ШЕВЦОВ В. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У ПІДЛІТКІВ ІЗ НАДЛИШКОВОЮ МАСОЮ ТІЛА ТА ГІПОДИНАМІЄЮ **159**

ВПЛИВ ПРОФІЛАКТИКИ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОТОРНОЇ АСИМЕТРІЇ НА ФІЗИЧНУ ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ ШКОЛЯРІВ 6-10 РОКІВ ПРИ ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТТЯХ ТЕНІСОМ

Гончарова Н., Шутова С., Прокопенко А.

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна

Вступ. У наукових дослідженнях останнім часом все більше звертають увагу на потенціал засобів тенісу як засобу оздоровлення [1]. Але даний вид спорту характеризується напруженою фізичною діяльністю та висуває особливі вимоги до функціонального стану опорно-рухового апарату (ОРА), що, в свою чергу, створює фундамент для формування відхилень у ланках ОРА [5]. Так, М. Connolly [4] у своїх дослідженнях відзначила наявність принаймні однієї аномалії в поперековому відділі хребта у 16 з 25 тенісистів-підлітків. Окрім цього, науковець [3] відзначила кінематичні особливості подачі підлітків, які можуть спровокувати травми попереку, що більш поширені у гравців чоловічої статі.

Колектив науковців Chapelle L, Rommers N, Clarys P та D'Hondt E. [2] у своєму дослідженні дійшли висновку, що початковий вік має значний вплив на ступінь морфологічної асиметрії верхніх кінцівок. Зокрема, було доведено, що початок гри в теніс до статевого дозрівання ($6,2 \pm 1,9$ років), призводить до більшого ступеня морфологічної асиметрії верхніх кінцівок порівняно з гравцями, які почали грати після статевого дозрівання.

Враховуючи все вище викладене, нами було теоретично обґрунтовано, розроблено та впроваджено технологію профілактики функціональної моторної асиметрії в процес оздоровчих занять тенісом школярів 6-10 років з метою зменшення кількості функціональних порушень ОРА та підвищення фізичної підготовленості у дітей молодшого шкільного віку.

Мета дослідження – оцінити вплив профілактики функціональної моторної асиметрії на фізичну підготовленість школярів 6-10 років при оздоровчих заняттях тенісом.

Методи дослідження – аналіз, систематизація та узагальнення даних науково-методичної літератури, даних мережі Інтернет, педагогічне тестування рівня фізичної підготовленості дітей молодшого шкільного віку, метод динамометрії, методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Для оцінки м'язової сили кисті у дітей 6-10 років було проведено кистьову динамометрію. Результати дослідження показали, що значення приросту результатів після проведення педагогічного експерименту знаходилось в інтервалі від 2,27 % до 7,40 % для домінуючої руки та мало хвилеподібну зміну результатів у віковому аспекті як у хлопчиків, так і у дівчат. Натомість приріст результатів сили м'язів недомінуючої руки знаходився в діапазоні 9,90 % до 26,33 % із загальною тенденцією зменшення відсотку покращення результату у віковому аспекті у дітей обох статей. Частка дітей із задовільним рівнем розвитку сили м'язів лівої кисті зменшилась на 6,25 % ($n = 1$), в той час як зросла частка дітей з відмінним рівнем розвитку. У хлопчиків дев'ятирічного віку відбулися покращення у показниках лівої руки, що характеризувалося збільшенням частки дітей з оцінкою добре на 20 % ($n = 1$).

В ході педагогічного експерименту після впровадження технології профілактики функціональної моторної асиметрії також було проведено тести «Метання тенісного м'яча на дальність», «Набивання тенісного м'яча вверх» та «Набивання тенісного м'яча вниз».

Динаміка показників фізичної підготовленості дітей має тенденцію до покращення у віковому аспекті. Так, у тесті «Метання тенісного м'яча на дальність» середня дальність польоту тенісного м'яча у хлопчиків збільшилась з Ме (25; 75) – 7,90 (6,80; 9,20) – 17,31 (15,18; 18,07) м до 8,20 (7,15; 9,35) – 17,57 (15,25; 18,22) м правою рукою та з Ме (25; 75) – 5,60 (4,90; 6,80) – 12,00 (10,23; 12,30) м до 5,80 (5,15; 6,95) – 12,12 (10,50; 12,47) м лівою рукою. У дівчат дальність метання збільшилась з Ме (25; 75) – 5,83 (4,90; 6,70) – 9,85 (9,29; 10,17) м до 5,96 (5,15; 6,90) – 9,97 (9,40; 10,14) м для правої руки та з Ме (25; 75) – 4,10 (3,85; 4,90) – 6,95 (6,57;

7,29) м до 4,35 (4,10; 5,20) – 7,05 (6,72; 7,45) м для лівої руки. Результати виконання тесту лівою рукою знаходяться на низькому та нижче середнього рівнях всіх статево-вікових груп, окрім дівчат семирічного ($\bar{x} = 4,71$ м, $S = 0,9$ ум. од.) та восьмирічного ($\bar{x} = 5,11$ м, $S = 1,30$ ум. од.) віку, де спостерігається покращення результатів метання тенісного м'яча до середнього рівня.

Стосовно динаміки змін на початок та на кінець педагогічного експерименту, в результатах тестів «Набивання тенісного м'яча вверху» та «Набивання тенісного м'яча вниз» спостерігається тенденція до покращення результатів лівою рукою, що підтверджується статистичним аналізом. У хлопчиків 6-9 років та дівчат 7-10 років у тесті «Набивання тенісного м'яча вверху» відзначено статистично значущі покращення результатів лівої руки на рівні $p < 0,05$, а у дівчат шестирічного віку та хлопчиків десятирічного віку на рівні $p < 0,01$.

Щодо тесту «Набивання тенісного м'яча вниз», у дівчат 6-8 років та хлопчиків 6-9 років спостерігаються статистично значущі ($p < 0,05$) покращення показників лівої руки. Збереження даної тенденції натомість не спостерігається у дівчат 9-10 років, а саме дівчата не мали статистично значущого ($p > 0,05$) покращення результату у порівнянні з попередніми значеннями. Статистично значуще покращення ($p < 0,05$) результатів для правої руки спостерігається лише у хлопчиків шестирічного віку.

Слід передбачити, що виявлені позитивні зміни в показниках рухових тестів дітей 6-10 років обумовлені позитивним впливом технології профілактики функціональної моторної асиметрії в процесі оздоровчих занять тенісом.

Висновки. За результатами проведеного педагогічного тестування можна стверджувати, що запропонована технологія профілактики функціональної моторної асиметрії дітей молодшого шкільного віку в процесі оздоровчих занять тенісом мала позитивний ефект на учасників педагогічного експерименту, а її застосування сприяло покращенню показників фізичної підготовленості, зокрема координаційних та силових здібностей.

Література.

1. Трачук С., Нападій А., Кедріч Г. Інновації в позаурочній роботі з фізичного виховання з молодшими школярами (на прикладі міні-тенісу). *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки*. 2018. № 2 (152). С. 161–164.
2. Chapelle L., Rommers N., Clarys P., D'Hondt E. Whole-body morphological asymmetries in high-level female tennis players: A cross-sectional study. *Journal of sports sciences*. 2021. Vol. 39(7). P. 777-782. URL: <https://doi.org/10.1080/02640414.2020.1845452>
3. Connolly M., Middleton K., Spence G., Cant O., Reid M. Effects of lumbar spine abnormality and serve types on lumbar kinematics in elite adolescent tennis players. *Sports Medicine*. 2021. Vol. 7(7). URL: <https://doi.org/10.1186/s40798-020-00295-2>
4. Connolly M., Rotstein A., Roebert J., et al. Lumbar spine abnormalities and facet joint angles in asymptomatic elite junior tennis players. *Sports Medicine*. 2020. Vol. 6(57). URL: <https://doi.org/10.1186/s40798-020-00285-4>
5. Rynkiewicz M., Rynkiewicz T., Zurek P., Ziemann E., Szymanik R. Asymmetry of muscle mass distribution in tennis players. *Trends in sport sciences*. 2013. Vol. 1(20). P. 47–53.